Gemeente Haarlem

Raadsstuk

Onderwerp Haarlemse belastingvoorstellen 2020	
Nummer	2019/945260
Portefeuillehouder	Snoek, M.
Programma/beleidsveld	7.1 Lokale belastingen en heffingen
Afdeling	CC
Auteur	Kruijf, P. de
Telefoonnummer	023-5113045
Email	pdekruijf@haarlem.nl
Kernboodschap	De gemeenteraad is bevoegd tot het invoeren, wijzigen of afschaffen van gemeentelijke belastingen, het vaststellen van belastingverordeningen en -tarieven. Een vastgestelde en gepubliceerde belastingverordening is een voorwaarde om de belastingbaten, zoals geraamd in de vastgestelde en geamendeerde Programmabegroting 2020-2024 te kunnen realiseren. De kaders zijn opgenomen in de Kadernota 2019, de financiële consequenties zijn verder uitgewerkt in de Programmabegroting 2020-2024, met name in de paragraaf lokale heffingen waar een meer uitgebreide toelichting per belastingsoort is opgenomen. Dit voorstel beperkt zich tot het vaststellen van de verordeningen en tarieven die voortvloeien uit de vastgestelde Programmabegroting 2020-2024.
Behandelvoorstel voor commissie	De commissie Bestuur wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	De in de raadsvergadering van 7 november 2019 vastgestelde Programmabegroting 2020-2024 *https://gemeentebestuur.haarlem.nl/bestuurlijke-stukken/financiele-stukken/Programmabegroting-2020-2024-Incl-bijlagen-BIEO-Kaft-DEF.pdf*
Besluit College d.d. 26 november 2019	1. het college stelt het voorstel aan de raad vast. de secretaris, de burgemeester,

Besluit Raad d.d. .....19 DEC 2019 (wordt ingevuld door de griffie)	De raad der gemeente Haarlem, De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 26 november 2019; Besluit: Vast te stellen de navolgende: A. Verordening afvalstoffenheffing 2020; B. Verordening begraafrechten 2020; C. Verordening havengelden 2020; D. Verordening hondenbelasting 2020; E. Verordening leges 2020; F. Verordening marktgelden 2020; G. Verordening onroerende- zaakbelastingen 2020; H. Verordening parkeerbelasting 2020; I. Verordening precariobelasting 2020; J. Verordening precariobelasting voor buizen, leidingen, kabels of draden 2020; K. Verordening reclamebelasting Cronjéstraat 2020; L. Verordening rioolheffing 2020; M. Verordening roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting 2020; N. Verordening toeristenbelasting 2020; O. Besluit kwijtscheldingsregels 2020; de griffier, de voorzitter,

1. Inleiding

In de Kadernota 2019 zijn de kaders vastgesteld voor de heffing van de gemeentelijke belastingen en in de Programmabegroting 2020-2024 zijn de opbrengsten geraamd op basis van die kaders. Om die opbrengsten te kunnen realiseren worden de belastingverordeningen 2020 en het kwijtscheldingsbesluit ter vaststelling aangeboden. Onder verwijzing naar de uitgebreide paragraaf lokale heffingen in de Programmabegroting 2020-2024 beperkt dit voorstel zich tot een toelichting op de vast te stellen belastingverordeningen en op de vaststelling van de tarieven.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor, met inachtneming van de hiervoor genoemde uitgangspunten, de volgende verordeningen, inclusief de daarin vermelde tarieven en de besluiten kwijtscheldingsregels vast te stellen:

A. Verordening afvalstoffenheffing 2020;
B. Verordening begraafrechten 2020;
C. Verordening havengelden 2020;
D. Verordening hondenbelasting 2020;
E. Verordening leges 2020;
F. Verordening marktgelden 2020;
G. Verordening onroerende- zaakbelastingen 2020;
H. Verordening parkeerbelasting 2020;
I. Verordening precariobelasting 2020;
J. Verordening precariobelasting voor buizen, leidingen, kabels of draden 2020;
K. Verordening reclamebelasting Cronjéstraat 2020;
L. Verordening rioolheffing 2020;
M. Verordening roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting 2020;
N. Verordening toeristenbelasting 2020;
O. Besluit kwijtscheldingsregels 2020;

3. Beoogd resultaat

Het heffen en invorderen van belastingen en rechten in 2020 op basis van de door de raad vastgestelde verordeningen en tarieven, conform de uitgangspunten van de Programmabegroting 2020-2024.

Financiële consequenties

In onderstaand overzicht zijn de financiële consequenties van de belastingvoorstellen ten opzichte van de geraamde opbrengst voor 2020 weergegeven. De geraamde opbrengst op basis van de voorstellen is € 464.000 hoger dan in de begroting 2020 geraamd, na verwerking van de taakstellingen en de door de raad aangenomen amendementen bij de vaststelling van de Programmabegroting 2020-2024. De hogere opbrengst precario van € 346.000 wordt conform

bestaand beleid (nota reserves en voorzieningen 2016/253878) gestort in de reserve beheer en onderhoud. De hogere opbrengst aan reclamebelasting Cronjéstraat van afgerond € 3.000 wordt afgedragen aan het ondernemersfonds Cronjéstraat. Door de wetswijziging van de WOZ is een eenmalig budget nodig om mutaties die daaruit voortvloeien te verwerken in de gemeentelijke basisregistratie adressen en gebouwen (BAG). Per saldo resteert een meeropbrengst van € 15.000. Voorgesteld wordt de financiële consequenties in de Financiële Voortgangsrapportage 2020 (onderdeel van de Kadernota 2021) te ramen.

Overzicht opbrengsten uit belastingen en heffingen

bedragen x € 1.000

Opbrengsten	Rekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Aanvullende voorstellen begroting 2020	Wijziging opbrengst 2020 o.g.v. belasting-voorstellen	Begroting 2020 geactualiseerd
Belastingen						
OZB woningen	21.222	21.754	23.059		185	23.244
OZB niet-woningen eigenaren	11.119	11.239	11.397	170	-100	11.467
OZB niet-woningen gebruikers	7.426	7.589	7.696	115	30	7.841
Roerende woon-en bedrijfsruimtebelasting	56	60	61			61
Hondenbelasting	549	561	569			569
Toeristenbelasting	1.643	2.400	2.400	150		2.550
precariobelasting op kabels en leidingen	5.513	5.519	5.519		346	5.865
Overige precariobelasting	1.530	1.723	1.748			1.748
Straatparkeren/vignetten	9.731	10.320	10.460	634		11.094
Naheffingen parkeren	1.281	1.364	1.383			1.383
Parkeeropbrengsten Schalkwijk	404	503	510			510
Reclamebelasting Binnenstad	496	0	0			0
Reclamebelasting Cronjéstraat	79	77	77		3	80
totaal belastingbaten	61.049	63.109	64.879	1.069	464	66.412
Heffingen						
Rioolheffing	12.230	12.989	12.298			12.298
Afvalstoffenheffing	20.306	24.349	24.922			24.922
Leges alg. dienstverlening	3.410	1.627	1.669	79		1.748
Bouwleges (WABO)	6.049	5.127	4.881			4.881
Leges vergunningen	463	200	202	4		206
Begraafrechten	1.039	954	967			967
Havengelden	1.010	1.023	1.038	59		1.097
Marktgelden	373	379	435			435
BIZ-heffing	373	965	965			965
Totaal heffingen	45.253	47.613	47.377	142	0	47.519

Totaal opbrengsten uit belastingen en heffingen	106.302	110.722	112.256	1.211	464	113.931

bedragen x € 1.000

Opbrengsten	**Rekening 2018**	**Begroting 2019**	**Begroting 2020**	**Aanvullende voorstellen begroting 2020**	**Wijziging opbrengst 2020 o.g.v. belasting-voorstellen**	**Begroting 2020 geactuali-seerd**
Totaal opbrengsten uit belastingen en heffingen	106.302	110.722	112.256	1.211	464	113.931
Dotatie aan voorziening dubieuze debiteuren	-355	-700	-700			-700
Kwijtschelding	-1.241	-1.276	-1.294			-1.294
Hogere baten precario naar onderhoudsreserve					-346	-346
Hogere baten reclamebelasting naar ondernemersfonds Cronjé					-3	-3
Projectkosten WOZ-BAG					-100	-100
Netto-opbrengst	104.706	108.746	110.262	1.211	15	111.488

4. Argumenten

<u>1.Totstandkoming Haarlemse belastingvoorstellen 2020</u>

1. Inleiding

In de totstandkoming van de Haarlemse belastingvoorstellen zijn 3 stadia te herkennen:

1. De kaders zijn vastgelegd in de Kadernota 2019.
2. Op basis van die kaders zijn de opbrengsten nader uitgewerkt in de Programmabegroting 2020-2024, inclusief de aanvullende voorstellen (invulling taakstellingen).
3. Op basis van de geraamde opbrengsten wordt nu voorgesteld de belastingverordeningen en de tarieven vast te stellen. Dit voorstel betreft in feite een uitwerking van de geraamde belastingbaten.

In bijlage 5.10 van de Programmabegroting 2020-2024 is de kostenonderbouwing van de heffingen weergegeven conform de modellen die de VNG hiervoor heeft ontwikkeld. De onderbouwing in dit voorstel wordt daarom beperkt tot de kostendekkendheid in hoofdlijnen.

Voorts wordt bij elke afzonderlijke belasting c.q. recht een specifieke toelichting gegeven op omstandigheden of eerdere besluitvorming die in acht genomen dienen te worden bij de berekening en vaststelling van de tarieven. Eventuele afwijkende opbrengsten t.o.v. de Programmabegroting 2020 worden aangegeven.

In de Kadernota 2019 zijn de volgende concrete uitgangspunten vastgelegd ten aanzien van het tarievenbeleid voor 2020:

1. In te stemmen om geen kosten van straatvegen meer in de afvalstoffenheffing door te berekenen.
2. In te stemmen met de gewijzigde kostentoerekening van straatvegen aan de rioolheffing.
3. Het tarief OZB-woningen met 4,6% boven inflatie te verhogen
4. De tarieven voor afval-en rioolheffing voor 100% kostendekkend vast te stellen.

In aanvulling op de uitgangspunten als hiervoor geformuleerd, zijn, als onderdeel van vaststelling van de Programmabegroting 2020-2024, voorstellen voorgelegd om de begroting structureel sluitend te maken. Daarin zijn ook voorstellen opgenomen die direct gerelateerd zijn aan belastingbaten en de vast te stellen tarieven. Deze betreffen de OZB niet-woningen, de toeristenbelasting en de parkeerbelastingen.
Op basis van die voorstellen is besloten:

1. De netto-opbrengst van de OZB niet-woningen met € 250.000 te verhogen door het tarief met 1,5% boven inflatie te verhogen.
2. De opbrengst van de toeristenbelasting met € 150.000 te verhogen bij gelijkblijvende tarieven.
3. De opbrengst parkeerbelastingen met € 791.000 door de tarieven van de vignetten met 3,5% boven inflatie te verhogen en straat parkeren met 7% boven inflatie.
4. De leges GBA en kansspelvergunningen met € 35.000 te verhogen ter uitvoering van amendement 10 BIS, verhuiskostenvergoeding niet verlagen, als onderdeel van de vastgestelde Programmabegroting 2020-2024.
5. De Leges telecom en civiele werken met € 48.000 te verhogen en de havengelden met € 59.000 te verhogen ter uitvoering van amendement 46, ontzie de meest kwetsbare, als onderdeel van de vastgestelde Programmabegroting 2020-2024.

2. Uitvoering belastingheffing

2. Inzicht in de afzonderlijke belastingen:

2.1. Onroerendezaakbelastingen

De grondslag voor de OZB wordt gevormd door de waarde van het onroerend goed. De waarde mutaties worden jaarlijks vastgesteld door middel van de zogenaamde herwaardering. Haarlem hanteert het uitgangspunt dat zij de gemiddelde waardestijging (of daling), compenseert door een

tariefsverlaging (of evenredige tariefsverhoging). Daarmee bereikt de gemeente dat waarde-mutatie niet leidt tot een wijziging in de totale opbrengst, maar slechts tot individuele verschillen in aanslagen. Dat is bijvoorbeeld het geval als de waarde van een woning meer of juist minder is gestegen dan het Haarlemse gemiddelde. Dan levert de herwaardering een voordeel of juist een nadeel op voor de eigenaar. Voor het belastingjaar 2020 geldt het waarde-prijspeil van 1 januari 2019.

Per 1 november zijn de waarde-prognoses van Cocensus ontvangen. Omdat daarin ook rekening wordt gehouden met de WOZ-waarde ontwikkeling over 2019 dienen de opbrengsten voor 2020 hiervoor ook gecorrigeerd te worden. De opbrengst voor de woningen is hoger, van de niet woningen lager (zie overzicht opbrengsten bij financiële consequenties) en gegevens over leegstand, correcties voor bezwaar etc. voor 2020 ontvangen. De consequenties voor de tarieven worden onderstaand nader toegelicht.

a. <u>Woningen</u>

De waarden van de woningen in Haarlem zijn op peildatum gemiddeld met 10,1% gestegen. Gelet op het onder 2.1 geformuleerde uitgangspunt betekent dit, dat de tarieven hiervoor met een gelijk percentage verlaagd moeten worden behoudens inflatiecorrectie en een correctie voor de daling van de algemene uitkering (au) als gevolg van de meer dan gemiddelde stijging van de WOZ-waarden.

Uitgangspunten woningen:	
Inflatiecorrectie	*1,4%*
Compensatie waardestijging woningen	*-10,1 %*
Compensatie daling AU	*4,6%*
Uitkomst: Tariefdaling voor 2020	*- 4.1%*

Voorgesteld het tarief met 4,1% te verlagen.

Effectief stijgen de OZB-lasten gemiddeld met 6%, omdat de waarde waarover het tarief wordt berekend gemiddeld met 10,1% is gestegen.

Dit kan worden geïllustreerd aan de hand van een rekenvoorbeeld:
2019: WOZ-waarde € 300.000 x tarief 0, 08828% = € 265 OZB
2020: WOZ-waarde €330.300 x tarief 0,08480% = € 280 OZB
De OZB-aanslag is afgerond 6% hoger dan die van 2019.

b. Niet-woningen

De waarden van de niet-woningen in Haarlem zijn op peildatum gemiddeld met 2,5% gestegen. Gelet op het onder 2.1 geformuleerde uitgangspunt betekent dit, dat de tarieven hiervoor met een gelijk percentage verlaagd moeten worden behoudens inflatiecorrectie en een correctie voor de daling van de algemene uitkering (au) als gevolg van de meer dan gemiddelde stijging van de WOZ-waarden.

Bij de meicirculaire is berekend dat vanwege de inkomensmaatstaf de gemeente € 0,5 miljoen minder aan algemene uitkering ontvangt. Analoog aan de OZB voor woningen wordt voorgesteld netto 50% te compenseren via de OZB, ofwel € 0,25 miljoen, een tariefstijging van 1,5%.

Uitgangspunten niet-woningen	
Inflatiecorrectie	*1,4 %*
Compensatie waardestijging niet-woningen	*-2,5%*
Compensatie daling AU	*1,5%*
Uitkomst: Tariefstijging voor 2020	*0,4%*

Voorgesteld het tarief met 0,4 % te verhogen.

c. Opbrengstberekening

Op basis van de hiervoor genoemde uitgangspunten en de ontwikkeling van de WOZ-waarden kunnen de tarieven en opbrengsten als volgt worden berekend:

Bedragen x € 1.000

	WOZ-waarde BASIS	Accres	Correctie bezwaar	Overige correcties	WOZ-waarde netto	Tarief 2019	Tarief 2020	Mutatie in %	Opbrengst 2020
WON	27.330.000	180.000	-100.000	0	27.410.000	0,08828%	0,08480%	-4,1%	23.244
Niet won EIG	3.890.000	40.000	-32.000	-32.000	3.866.000	0,29542%	0,29660%	0,4%	11.467
Niet won GEBR	3.890.000	40.000	-32.000	-574.000	3.324.000	0,23495%	0,23590%	0,4%	7.841

Toelichting

De geprognosticeerde WOZ-waarde op de peildatum van de woningen is iets hoger dan verwacht, omdat het accres (groei) hoger is uitgevallen (0,4%). Voor 2020 wordt de waarde verhoogd met de verwachte groei (accres) en gecorrigeerd voor waardeverminderingen van bezwaren.

Bij de niet woningen dient gecorrigeerd te worden o.m. leegstand (bij de gebruikersheffing) en vanwege het amendement "De Pater". Dit amendement (wijziging van de Gemeentewet uit 2005) beoogt ook huishoudens die een in hoofdzaak niet-woning bewonen, zoals woningen die behoren bij bedrijfspanden, te laten profiteren van de afschaffing van het gebruikersdeel OZB op woningen (2006). Dit betekent dat bij de gebruikersheffing niet woningen de WOZ-waarden moet worden verlaagd voor eventuele woondelen.

Overzicht opbrengsten OZB

bedragen x € 1.000

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020	Wijziging	Herziene opbrengst
Opbrengst totaal	39.767	40.582	42.437	115	42.552
Eigenaar woning	21.222	21.754	23.059	185	23.244
Eigenaar niet-woning	11.119	11.239	11.567	-100	11.467
Gebruiker niet-woning	7.426	7.589	7.811	30	7.841

Op basis van de waardebepaling zijn de volgende tarieven berekend:

Tariefoverzicht

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020	% Wijziging
Eigenaar woning	0,09888%	0,08828%	0,0848%	-4,1%
Eigenaar niet-woning	0,30753%	0,29542%	0,2966%	0,4%
Gebruiker niet-woning	0,24458%	0,23495%	0,2359%	0,4%

Uitvoering WOZ

Op initiatief van de Waarderingskamer is een wetsvoorstel aangenomen die gemeenten verplicht om met ingang van 2021 te waarderen op basis van vierkante meters in plaats van kubieke meters. Hiervoor is een project gestart waarbij Cocensus de noodzakelijke wijzigingen in de WOZ-administratie doorvoert. De wet vereist dat de gemeentelijke Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) en de WOZ met dezelfde gebruiksoppervlakte toepassen. Dit gegeven kan echter niet een-op-een worden overgezet van de ene registratie naar de andere registratie, omdat beide datamodellen WOZ (WOZ object) en BAG (verblijfsobject) een andere definitie voor de te meten

gebruiksoppervlakte hanteren. Dit betekent dat voor de beide basisregistraties (WOZ en BAG) data van de gebruiksoppervlakte op elkaar moeten worden afgestemd. Het betreft c.a. 94.000 verblijfsobjecten. De eenmalige projectkosten ten behoeve van de WOZ zijn in de begroting 2020 van Cocensus opgenomen, de eenmalige projectkosten voor verwerking in de BAG komen ten laste van de individuele gemeenten. De kosten voor Haarlem worden voor 2020 ingeschat op afgerond € 100.000. Voorgesteld wordt deze kosten, die voortvloeien uit wijziging van de WOZ, het bestand op basis waarvan de OZB-aanslagen wordt opgelegd, ook te dekken uit de opbrengst OZB 2020.

2.2 Belasting op roerende woon-en bedrijfsruimten

Het tarief van de roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting (RWBB) is wettelijk gelijk aan die van de OZB. Dit betekent dat in praktijk het tarief voor bijvoorbeeld een woonboot gelijk is aan het tarief van een woonhuis. De hoogte van de heffing (in €) wordt bepaald door de WOZ-waarde.

De verordening, waarin de tarieven zijn opgenomen, is gelijk aan die van de onroerendezaakbelastingen 2020 als hiervoor vermeld.

Overzicht opbrengsten RWWB

bedragen x € 1.000

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020
Opbrengst totaal	56	60	61

2.3 Hondenbelasting

Onder de naam "hondenbelasting" heft de gemeente een belasting op het houden van honden binnen de gemeente. Belastingplichtig is de houder van de hond. Het aantal honden is bepalend voor de hoogte van de belasting die wordt geheven. De raming voor 2020 is geïndexeerd met 1,4%, conform de Kadernota 2019.

Overzicht opbrengst hondenbelasting

bedragen x € 1.000

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020
Opbrengst totaal	549	561	569

Aantallen	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020
Eerste hond	4.900	4.900	5.000
Tweede hond	700	700	725
Derde hond	40	40	40
Kennel	8	8	7

Tarieven	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020
Eerste hond	90,00	92,04	93,36
Tweede hond	152,16	155,64	157,80
Derde hond	275,40	281,76	285,72
Kennel	395,16	404,28	409,92

NB: tarief moet deelbaar zijn door 12 vanwege wijzigingen per maand.

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting wordt geheven voor het houden van verblijf (al dan niet met overnachten) binnen de gemeente door personen die niet woonachtig zijn in de gemeente.

Er wordt geen toeristenbelasting geheven op het verblijf in zieken- en verzorgingstehuizen. Als belastingplichtige voor de toeristenbelasting is degene aangemerkt die gelegenheid tot verblijf biedt: de hotelier, campingexploitant etc. De verblijfbieder mag de belasting doorberekenen aan de verblijfhouder. De tarieven moeten min of meer aansluiten bij het aantal personen en de duur van het verblijf. Het tarief kan een vast bedrag per overnachting zijn, zoals wij nu toepassen, maar ook differentiaties naar leeftijd, groepsgrootte of naar een percentage van de overnachtingsprijs zijn mogelijk.

Vanwege de tariefsverhoging in 2019 worden de tarieven over de periode 2019-2022 niet aangepast aan inflatie.

In aanvulling op de uitgangspunten van de Kadernota 2019, zijn, als onderdeel van vaststelling van de Programmabegroting 2020-2024 voorstellen voorgelegd om de begroting structureel sluitend te maken. Bij de toeristenbelasting wordt rekening gehouden met een stijging van de baten met € 150.000 als gevolg van verwachte volumegroei.

Overzicht opbrengst toeristenbelasting

bedragen x € 1.000

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020
Opbrengst totaal	1.643	2.400	2.550

Aantallen	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020
Camping	11.500	12.000	12.000
Hostel (nieuw)		40.000	43.000
Hotel (t/m 2018 incl. hostel)	500.000	450.000	475.000

Tarieven	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020
Camping	1,35	2,00	2,00
Hostel (nieuw)	3,25	3,25	3,25
Hotel (t/m 2018 incl. hostel)	3,25	5,00	5,00

2.4 Precariobelasting

De gemeente heft precariobelasting voor het hebben van voorwerpen op, boven en onder gemeentegrond. Daarbij kan een onderscheid worden gemaakt tussen het heffen van precario op kabels en leidingen en overige precario.

Precariobelasting op kabels en leidingen

De Tweede Kamer heeft op 21 februari 2017 besloten de precariobelasting op nutsleidingen af te schaffen. Dat betekent dat gemeenten deze precariobelasting niet meer kunnen invoeren en voor gemeenten die deze belasting al heffen, waaronder Haarlem, geldt een overgangsrecht. Tot en met 2021 mag deze belasting nog geheven worden, maar het tarief mag niet worden verhoogd.

In oktober is actualisatie van de netbeheerder ontvangen ten aanzien van de metrages kabels en leidingen. Hieruit blijkt een toename, waardoor de raming voor 2020 verhoogd kan worden van € 5,5 miljoen naar ruim € 5,8 miljoen.

Overige precariobelasting

De gemeente heft ook precariobelasting op andere voorwerpen op, boven en onder gemeentegrond. De tarieven voor deze precariobelasting worden met 1,4% verhoogd wegens inflatiecorrectie.

Overzicht opbrengst precariobelasting

bedragen x € 1.000

Tarieven	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020
Opbrengst totaal	7.043	7.242	7.613
Opbrengst kabels en leidingen	5.513	5.519	5.865
Overige precario	1.530	1.723	1.748

2.6 Parkeerbelasting

De verordening parkeerbelasting omvat de fiscale tarieven voor betaald parkeren (exclusief de parkeergarages). De tarieven worden aan de inflatie aangepast.

In aanvulling op de uitgangspunten van de Kadernota 2019, zijn, als onderdeel van vaststelling van de Programmabegroting 2020-2024 voorstellen voorgelegd om de begroting structureel sluitend te maken. Bij de parkeerbaten is rekening gehouden met een stijging van de baten met € 1.000.000. Hiervan heeft € 366.000 betrekking op parkeergarages en € € 634.000 op hogere belastingontvangsten uit fiscaal parkeren:

- *Vergunningen/vignetten*. Dit betreffen de inkomsten uit parkeervergunningen (bewoners en bedrijven), de digitale bezoekersregeling en de tijdelijke vergunning voor aannemers die aan de balie worden uitgegeven. De vergunningstarieven zijn in 2018, in het kader van moderniseren Parkeren, aangepast. Zo is bijvoorbeeld de eerste bewonersvergunning in parkeerzone C goedkoper geworden en de tweede bewonersvergunning fors duurder. Voorgesteld wordt de tarieven te laten stijgen met 3,5% bovenop de inflatie, dus 4,9% totaal.
- *Straat parkeren (parkeermeters en mobiel)*. Dit betreffen de inkomsten uit straatparkeermeters. Met name Parkeerzone B (centrum) en parkeerzone C (woonwijken rond centrum). Parkeerders betalen het straatparkeertarief bij de parkeerautomaat of via bel parkeren. Over het algemeen gaat het om bezoekers aan de stad. Doelstelling is het parkeren mogelijk te maken, maar om het tarief zodanig vast te stellen dat parkeerders verleid worden

in de garages te parkeren. Voorgesteld wordt de tarieven te laten stijgen met 7,0% bovenop de inflatie, dus 8,4% totaal.

Het college stelt voor de tarieven van de bezoekersregelingen gelijk te houden aan de tarieven van 2019. Deze tarieven zijn vorig jaar pas geïntroduceerd. Omdat het tarieven van € 0,12 en € € 0,25 betreft kan beter de indexatie na enkele jaren berekend worden op basis waarvan weer nieuwe afgeronde tarieven vastgesteld kunnen worden van € 0,15 resp. € 0,30 cent.

Overzicht opbrengst parkeerbelasting

bedragen x € 1.000

Tarieven	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020
Opbrengst totaal	11.416	12.187	12.987
Straat parkeren/vignetten	9.731	10.320	11.094
Naheffingen	1.281	1.364	1.383
Parkeeropbrengsten Schalkwijk	404	503	510

2.7 Reclamebelasting

Op verzoek van de winkeliersvereniging Cronjéstraat is in 2015 een reclamebelasting voor het gebied Cronjéstraat/Julianapark ingevoerd (raadsbesluit 2014/266038). Het tarief is vastgesteld op een vast bedrag van € 600 per vestiging. Als gevolg van een fout in de verordening is in 2019 een tarief van € 500 opgenomen (het tarief van de nieuwe BIZ-heffing voor eigenaren in de Cronjéstraat). Omdat de opbrengst ten goede komt aan het ondernemersfonds Cronjé, is het ondernemersfonds inkomsten misgelopen. Om die derving van inkomsten te compenseren wordt op verzoek van de winkeliersvereniging Cronjé voorgesteld het tarief vanaf 2020 te verhogen tot € 620,- voor de komende 5 jaar.

Overzicht opbrengst reclamebelasting

bedragen x € 1.000

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020
Reclamebelasting Cronjéstraat	79	77	80

3. Opbrengsten en kostendekkendheid van de afzonderlijke rechten/heffingen

3.1 Rioolheffing

De kosten die de gemeente maakt als uitvloeisel van de watertaken kunnen worden verhaald via een zogenaamde rioolheffing. De kosten die uit die watertaken voortvloeien (op het gebied van afvalwaterinzameling, afvalwatertransport en afvoer van overtollig regen- en grondwater) zijn berekend in het Verbreed Gemeentelijke Rioleringsplan 2018-2023 (VGRP) dat door de raad vastgesteld (2017/361078). De investeringen die hieruit voortvloeien zijn opgenomen in het investeringsplan 2020-2024. Omdat in de Programmabegroting 2020-2024 de omslagrente is verlaagd van 2,5% naar 2% zijn ook de kapitaallasten die aan de rioolheffing worden toegerekend lager dan eerder was voorzien. Het tarief voor 2020 kan daarom worden verlaagd.

Overzicht opbrengsten rioolheffing

bedragen x € 1.000

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020
Opbrengst totaal	12.230	12.989	12.298
Lasten totaal	12.227	12.989	12.298
Kostendekkendheid	100%	100%	100%

Aantallen	**Rekening 2018**	**Raming 2019**	**Raming 2020**
Directe aansluiting	80.200	80.725	81.000
Indirecte aansluiting	4.600	4.700	4.500

Tarieven	**Rekening 2018**	**Raming 2019**	**Raming 2020**
Directe aansluiting	148,80	156,98	148,68
Indirecte aansluiting	63,84	67,35	63,60
Tariefstijging		5,5%	--5,5%

3.2 Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven van degene die in de gemeente gebruik maakt van een perceel waarvoor de gemeente op grond van de Wet Milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen heeft. De afvalstoffenheffing kent voorts een gedifferentieerde tariefstelling.

Bij het bepalen van de hoogte van de afvalstoffenheffing houden we rekening met het feit dat op begrotingsbasis de baten niet hoger mogen zijn dan de lasten.

In de paragraaf lokale heffingen van de Programmabegroting 2020-2024 is nader ingegaan op de oorzaken van de stijging van de kosten. In dit voorstel wordt volstaan met de berekening van de kostendekkende tarieven voor 2020.

Overzicht lasten en baten afvalstoffen

bedragen x € 1.000

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020
Opbrengst	20.413	24.349	24.922
Overige baten		800	0
Lasten totaal	22.004	25.149	24.922
Kostendekkendheid	93%	97%	100%

Aantallen	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020
Aantal huishoudens	44.600	45.100	45.100
Aantal eenpersoonshuishoudens	27.800	28.100	28.100

Tarieven	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020
Meerpersoonshuishoudens	324,48	383,40	392,40
Eenpersoonshuishoudens	212,44	251,04	256,92
Tariefstijging		18,2%	2,4%

3.3 Omgevingsvergunningen (Wabo) en Leges

Toelichting algemeen:
De berekende kosten zijn gebaseerd op de werkelijke verwachte tijdsbesteding per product, gebaseerd op tijdschrijven in het afgelopen jaar, vermenigvuldigd met het aantal af te geven producten of diensten.

a. Leges algemene dienstverlening

De legestarieven worden conform de Kadernota 2019 met inflatie verhoogd. Voorts wordt voorgesteld de leges GBA en telecom en civiele werken en kansspelvergunningen met € 79.000 te verhogen ter uitvoering van amendement 10 BIS, verhuiskostenvergoeding niet verlagen ter uitvoering van amendement 46, en ontzie de meest kwetsbare, als onderdeel van de vastgestelde Programmabegroting 2020-2024

De legestarieven GBA zijn als gevolg hiervan met ruim 16% verhoogd naar 100% kostendekkendheid voor het betreffende onderdeel en de legestarieven telecom en civiele werken zijn met 50% verhoogd, incl. inflatie. De kostendekkendheid van deze activiteiten stijgt hierdoor van 60% naar 88%. De totale kostendekkendheid van de leges dienstverlening stijgt hierdoor naar 88%.

Overzicht lasten en baten dienstverlening

bedragen x € 1.000

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020
Opbrengst totaal	3.410	1.627	1.748
Lasten	3.530	1.877	1.994
Kostendekkendheid	**97%**	**87%**	**88%**

Het verschil in lasten en baten tussen 2018 en latere jaren wordt veroorzaakt doordat met ingang van 2019 nog uitsluitend de gemeentelijke kosten en baten zichtbaar worden gemaakt en bijvoorbeeld niet meer de ontvangen en weer afgedragen rijksleges.
Vanwege het uniformeren van de werkwijze zijn deze bepalingen over het verlenen van een advies over vergunningsvrij bouwen, bouwinitiatieven en bestemmingsplannen (tarieventabel 1.20.1.1 t/m 1.20.1.4) samengevoegd tot een bepaling. Zo heeft de adviesvrager de mogelijkheid gekregen om middels Ideal direct te betalen.

b. Leges fysieke leefomgeving

Overzicht lasten en baten fysieke leefomgeving (WABO)

bedragen x € 1.000

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020
Opbrengst totaal	6.049	5.127	4.881
Lasten	5.250	5.230	4.945
Kostendekkendheid	**118%**	**98%**	**99%**

c. *Leges vergunningen*

Naar aanleiding van het evaluatieonderzoek horecaleges, waarbij is gebleken dat het tarief wijziging leidinggevenden als hoog wordt ondervonden door de horeca, wordt voorgesteld de bepaling in verordening op dit onderdeel te wijzigen in:
"3.1.8. Voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een exploitatievergunning, zoals bedoeld in artikel 2:28 van de Algemene Plaatselijke Verordening i.v.m. wijziging leidinggevende of bij wijziging van de oppervlakten van de horeca- of slijtlokaliteiten en terrassen". In de oorspronkelijke tekst stond een bedrag per leidinggevende met een maximum van drie.

In de opbrengst berekening is rekening gehouden met een verhoging van het tarief voor kansspelvergunningen met 35% ter gedeeltelijke dekking van amendement 10 BIS verhuiskostenvergoeding niet verlagen. De kostendekkendheid is verhoogd naar 100%.

Leges vallende onder de Europese dienstlijn

bedragen x € 1.000

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020
Opbrengst totaal	463	200	206
Lasten	927	220	288
Kostendekkendheid	**50%**	**91%**	**72%**

In de verordening wordt in Titel 2, hoofdstuk 1, onder 2.1.1.2 van de Tarieventabel verwezen naar de Uniforme Administratieve Voorwaarden 2012 (UAV) voor de bepaling van de aannemingssom. Deze UAV zijn vastgesteld door de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie. Deze UAV is als bijlage toegevoegd aan de Legesverordening 2020.

3.4 Begraafrechten

Onder de naam begraafrechten worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. De rechten worden geheven van degene die de dienst aanvraagt.
Het kader is dat de tarieven jaarlijks met inflatie worden verhoogd.

Daarnaast zijn er in de tarieventabel enige vereenvoudigingen opgenomen en tarieven met een vergelijkende dienstverlening zoveel mogelijk geharmoniseerd. Dit leidt per saldo niet tot hogere of lagere baten.

Overzicht lasten en baten begraafplaatsen

bedragen x € 1.000

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020
Opbrengst totaal	1.080[1]	983[2]	997[3]
Lasten	2.05	2.135	2.034
Kostendekkendheid	**53%**	**46%**	**49%**

3.5 Havengelden

Toelichting:

Onder de naam havengelden worden rechten geheven ter zake van het gebruik overeenkomstig de bestemming van voor de openbare dienst bestemde gemeentewateren of andere openbare wateren die in beheer of onderhoud bij de gemeente zijn.
Ter gedeeltelijke dekking van de uitvoering van amendement 46, ontzie de meest kwetsbare, is door de gemeenteraad besloten de havengelden te verhogen waardoor een meeropbrengst van € 59.000 wordt gerealiseerd. Het college stelt voor hier invulling aan te geven door de havengelden voor een ligplaats voor een (plezier)vaartuig tot 5 meter met € 53,00 te verhogen. Er zijn momenteel 1.129 vergunde ligplaatsen tot 5 meter.

Dit tarief is relatief laag in verhouding tot de andere tarieven voor vaste ligplaatsen (plezier)vaartuigen (zie onderstaande tabel). Bij de laatste herziening van de havengelden (mei 2019)

[1] Incl. € 41.000 overige baten

[2] Incl. € 30.000 overige baten

[3] Incl. € 30.000 overige baten

is de systematiek van de doorvaartgelden aangepast. Voor mei 2019 werd er doorvaartgeld berekend naar de lengte van de boot, waarbij een boot tot 5 meter vrijgesteld was. In de nieuwe verordening wordt doorvaartgeld berekend naar gebruik van de bruggen (kun je onder alle bruggen doorvaren dan ben je geen doorvaartgeld verschuldigd). In praktijk houdt dit in dat de vaartuigen met een vaste ligplaats tot 10 meter zelden tot nooit doorvaartgelden verschuldigd zijn. Feitelijk hebben de ligplaatsen van 5 tot 10 meter een verkapte verhoging van € 123,00 (dit was het oude doorvaarttarief) gekregen in mei 2019. De doorvaartgelden voor deze categorie vaartuigen zijn weggevallen en niet in mindering gebracht op de huidige ligplaatsgelden. De categorie vaartuigen tot 5 meter was echter vrijgesteld van ligplaatsgeld. Daarvan waren de tarieven niet verhoogd. Het huidige voorstel brengt de tariefstelling meer in balans.

Tabel tarieven (plezier)vaartuigen

Kosten ligplaats (plezier)vaartuig	**2019**	**2020**
Tot 5 meter	€ 187	€ 240
Tot 7 meter	€ 382	€ 387
Tot 10 meter	€ 482	€ 489
Tot 15 meter	€ 714	€ 714

Overzicht havengelden

bedragen x € 1.000

	Rekening 2018	**Raming 2019**	**Raming 2020**
Opbrengst totaal	1.034	1.023	1.097
Lasten	2.569	2.695	2.995
Kostendekkendheid	**40%**	**38%**	**37%**

3.6 Marktgelden

Toelichting:
Het kader is dat de tarieven jaarlijks met inflatie worden verhoogd.
Uitzondering hierop is de verhoging van het promotiegeld van € 1,00 naar € 1,50. Dit voorstel is opgenomen op verzoek van de kooplieden. Zij willen meer promotie om de markt nog beter te maken. De meeropbrengst wordt aan promotie besteed.

Baten en lasten markt

bedragen x € 1.000

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020
Opbrengst totaal	373	429	435
Lasten	477	530	498
Kostendekkendheid	**78%**	**81%**	**87%**

3.7 BIZ-heffing (BedrijvenInvesteringsZone)

Haarlem heeft een BIZ-heffingen voor de ondernemers op het bedrijventerrein Waarderpolder (2016/176650) ingevoerd. Deze heffing genereert inkomsten waaruit het ondernemersfonds voor de Waarderpolder gesubsidieerd kan worden ten behoeve van het tot stand komen van een collectieve beveiliging van de Waarderpolder.

Op verzoek van de eigenaren in de Cronjéstraat is voor de Cronjéstraat een BIZ-heffing voor eigenaren ingevoerd met ingang van 2018. De Wet op de Bedrijven Investeringszones biedt de mogelijkheid tot het instellen van zones waarbinnen alle eigenaren van niet-woonruimtes bijdragen aan een door een bepaalde meerderheid van hen gewenste activiteiten die de Kwaliteit & Uitstraling van de luifel in de openbare ruimte in de Cronjéstraat van de bedrijfsomgeving verbeteren. Voor de Cronjéstraat geldt een vast tarief van € 500.

Op verzoek van de ondernemers in de binnenstad is met ingang van 2019 de reclamebelasting vervangen door een BIZ-heffing (2018/57643). De opbrengst van deze heffing gaat onder aftrek van de heffingskosten naar de stichting BIZ Binnenstad Haarlem. Maatstaf van heffing is de WOZ-waarde van het belastingobject.

Tenslotte heeft de gemeenteraad in gestemd met de invoering van een BIZ-heffing Amsterdamstraat (2018/364711).

Omdat deze verordeningen een looptijd van 5 jaar kennen, hoeven voor deze heffing geen nieuwe verordeningen te worden vastgesteld.

Overzicht opbrengsten BIZ-heffing

bedragen x € 1.000

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020
Opbrengst totaal	**373**	**965**	**965**
Waarderpolder	298	317	317

Cronjéstraat	75	75	75
Binnenstad	-	555	555
Amsterdamstraat	-	18	18

4. Ontwikkeling woonlasten

De lokale lastendruk wordt bepaald door de tarieven van de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. In de navolgende tabel is de opbouw van de lokale lastendruk in Haarlem in 2020 ten opzichte van 2019 inzichtelijk gemaakt. Voor huurwoningen is alleen de hoogte van de afvalstoffenheffing bepalend, aangezien bewoners hiervan niet worden aangeslagen voor OZB en rioolheffing. De lokale lastendruk stijgt in 2020 van € 829 naar € 847 per meerpersoonshuishouden: een stijging van 2 %. De stijging van de woonlasten is te verklaren uit een stijging van de OZB ter gedeeltelijke compensatie voor de afvalstoffenheffing (SPA), een stijging van de rioolheffing als gevolg van de investeringen die voortvloeien uit de VGRP (Conform opgenomen in het IP) en de verhoging van de OZB ter compensatie van de lagere algemene uitkering als gevolg van de meer dan evenredige stijging van de WOZ-waarden en een verdere stijging van de afvalstoffenheffing vanwege invoering van SPA. Door de daling van de omslagrente dalen de kapitaallasten, waardoor ook de rioolheffing lager kan worden vastgesteld.

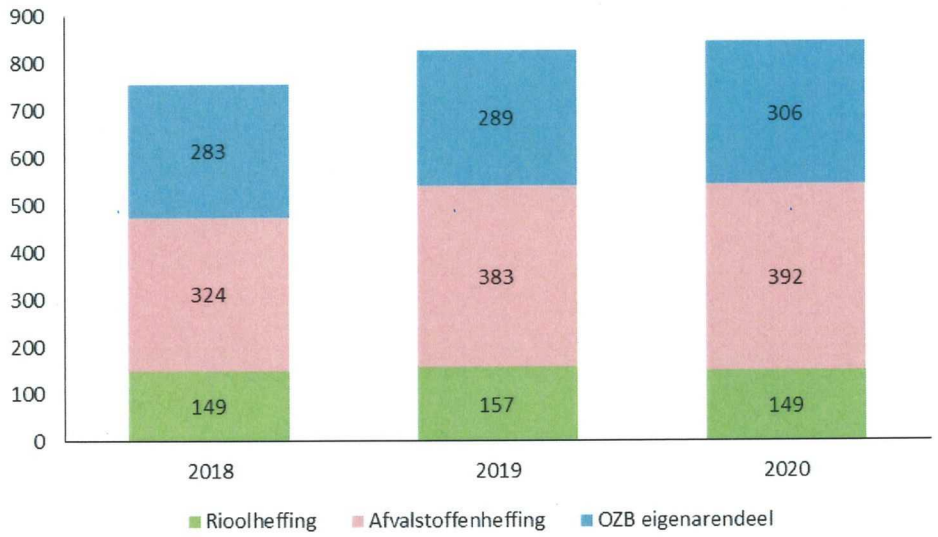

In meerjarenperspectief ontwikkelen de woonlasten zich als volgt:

Lokale lastendruk	2019	2020	2021	2022	2023	2024
OZB-eigenaren woningen	289	306	319	319	319	319
Rioolheffing	157	149	154	160	163	166
Afvalstoffenheffing	383	392	395	384	377	374
Woonlasten	**829**	**847**	**868**	**863**	**859**	**859**
Woonlastenindex	**100%**	**102%**	**105%**	**104%**	**104%**	**104%**

Vergelijking met andere grote gemeenten (tarieven 2019)

Jaarlijks vergelijkt het COELO (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden) de tarieven en woonlasten van grote gemeenten. In 2019 stijgen de woonlasten van de grote gemeenten gemiddeld met 4,3% tot € 702. De woonlasten in Haarlem stijgen met 9,6% tot € 829. De woonlasten in Haarlem zijn daarmee 18% hoger dan gemiddeld.

De stijging van de woonlasten in Haarlem in 2019 wordt vooral veroorzaakt door een sterkere stijging van de afvalstoffenheffing van 18% tegen 6,1% gemiddeld. Dat de woonlasten in Haarlem al jaren hoger zijn dan het gemiddelde van de grote steden wordt vooral veroorzaakt door het hoge tarief voor afvalstoffenheffing. Het tarief voor een meerpersoonshuishouden bedraagt ruim € 383 tegen € 289 gemiddeld.

Van de 38 grote gemeenten stijgt Haarlem van plaats negen in 2018 naar plaats vier van duurste grote gemeenten in 2019. Dat betekent dat drie gemeenten hogere en 34 gemeenten lagere woonlasten hebben dan Haarlem.

Grafiek vergelijking woonlasten 2019

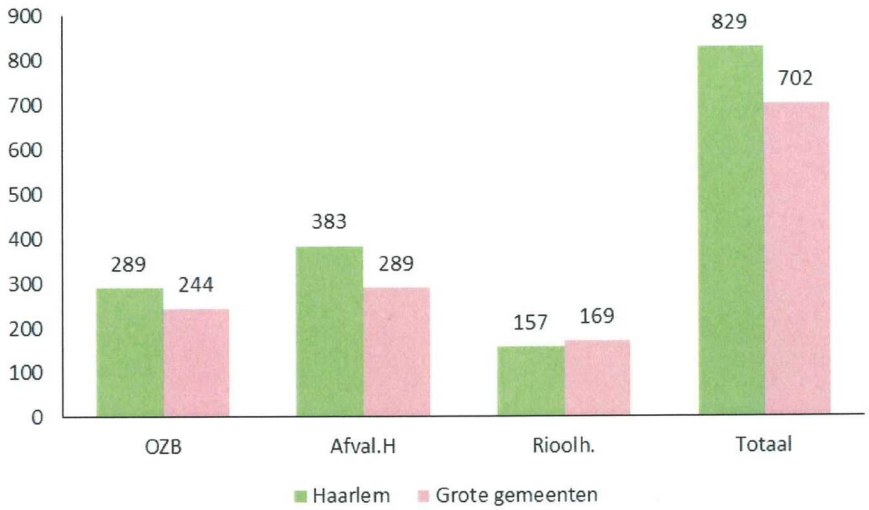

5. Kwijtscheldingsbeleid en het Besluit kwijtscheldingsregels 2020

Haarlemse kwijtscheldingsbeleid in 2020

Op grond van de Invorderingswet 1990 en het gemeentelijke Kwijtscheldingsbeleid kan een belastingschuldige die niet in staat is anders dan met buitengewoon bezwaar een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen, gehele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend. Bij Ministeriële regeling worden inkomensnormen vastgesteld, welke van toepassing zijn voor de eventuele toekenning van kwijtscheldingsaanvragen. De gemeente Haarlem hanteert ten aanzien van de normbedragen een kwijtscheldingspercentage van 100%.

Haarlem verleent kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing, de leges huisvestingsvergunningen, leges voor gehandicapten-parkeren en voor 50% op de hondenbelasting voor zover het de eerste hond betreft. Daarnaast wordt kwijtschelding verleend voor huwelijksvoltrekkingen als bedoeld in artikel 4 lid 7 van het Reglement Burgerlijke Stand". Met ingang van 2009 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid om geautomatiseerde kwijtschelding te verlenen.

Het beleid is vastgelegd in het Besluit kwijtscheldingsregels 2020, dat ter vaststelling wordt aangeboden.

Voor kwijtschelding is een budget van € 1.444.000 geraamd. In navolgende tabel zijn de bedragen aan kwijtschelding weergegeven:

Overzicht lasten van kwijtschelding

bedragen x € 1.000

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020
kwijtschelding	1.241	1.276	1.444

6. Ontwikkeling voorziening dubieuze debiteuren

Inherent aan belastingheffing is dat niet alle juist opgelegde aanslagen en heffingen ook daadwerkelijk ingevorderd kunnen worden. Vastgelegd is dat naar de datum van de vordering een voorziening wordt aangehouden (hoe ouder de openstaande vordering, hoe hoger het te voorziene bedrag). Verwacht wordt dat een dotatie van € 700.000 aan de voorziening toereikend is.

Overzicht lasten van dubieuze debiteuren

bedragen x € 1.000

	Rekening 2018	Raming 2019	Raming 2020
Dotatie aan voorziening	355	550	700

5. Risico's en kanttekeningen

De tarieven zijn gebaseerd op ramingen van kosten en baten. In werkelijkheid kunnen die om uiteenlopende redenen afwijken. Voor rechten, die niet meer dan kostendekkend mogen zijn, geldt dan ook dat die kostendekkendheid op begrotingsbasis wordt getoetst. Afwijkingen in uitvoering leiden dan ook niet tot tariefaanpassingen over het desbetreffende jaar.

6. Uitvoering

Na vaststelling van de belastingverordeningen en het kwijtscheldingsbesluit en na publicatie daarvan zullen de genoemde belastingen en rechten daadwerkelijk in 2020 worden geheven en ingevorderd.

7. Bijlagen

A. Verordening afvalstoffenheffing 2020;
B. Verordening begraafrechten 2020;
C. Verordening havengelden 2020;
D. Verordening hondenbelasting 2020;
E. Verordening leges 2020;
F. Verordening marktgelden 2020;
G. Verordening onroerende- zaakbelastingen 2020;
H. Verordening parkeerbelasting 2020;
I. Verordening precariobelasting 2020;
J. Verordening precariobelasting voor buizen, leidingen, kabels of draden 2020;
K. Verordening reclamebelasting Cronjéstraat 2020;
L. Verordening rioolheffing 2020
M. Verordening roerende woon- en bedrijfsruimtebelasting 2020;
N. Verordening toeristenbelasting 2020;
O. Besluit kwijtscheldingsregels 2020;
P. Overzicht tarieven 2019-2020;
Q. Uniforme Administratieve Voorwaarden (UAV);